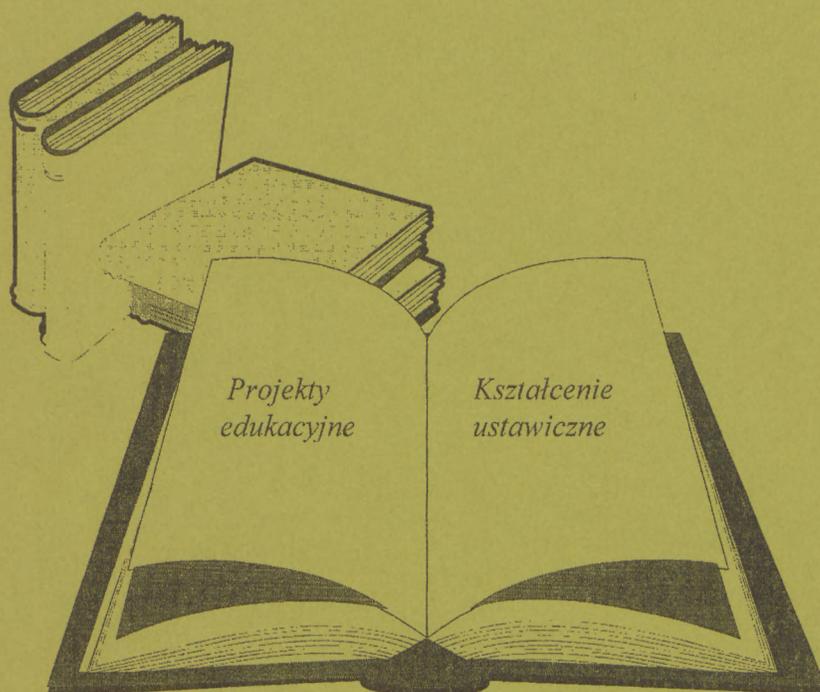

INFORMATOR OŚWIATOWY

Biuletyn Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku

Zawiera m.in.:

- ☞ Przepisy prawne, decyzje, zalecenia i wyjaśnienia...
- ☞ Informacje o placówkach oświatowych
- ☞ Innowacje i poszukiwania w nauczaniu i wychowaniu
- ☞ Propozycje doskonalenia nauczycieli
- ☞ Informacje o konkursach i olimpiadach dla uczniów uczniów
- ☞ Recenzje, nowości wydawnicze i informacje prasowe
- ☞ Komunikaty

INFORMATOR OŚWIATOWY

W NUMERZE 1 - 2/2000

I. Przepisy, zalecenia, wyjaśnienia

s. 2 i n.

• Rozporządzenia i zarządzenia prawne • Nowe zasady finansowania kosztów kształcenia • Rzecznicy podręczników szkolnych do kształcenia ogólnego • Co z uczniami klasy ósmej, którzy nie otrzymują promocji? • Nowe druki w nowym rozporządzeniu • Poszukiwania rozwiązań: *Kształcenie młodocianych pracowników *Kształcenie ustawiczne *Zespół ds. kształcenia dzieci i młodzieży niepełnosprawnej *Języki obce w szkole • Rekrutacja do Gimnazjum Akademickiego w Toruniu •

II. Informacje, opinie, propozycje

s. 9 i n.

• Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji • Narodowa Agencja Programu "Młodzież dla Europy" • Zbigniew Ledóchowski: Społeczeństwo informacyjne. Wykorzystanie środków technologii informacyjnej i informatyki w informacji • Stanisław Kaczor: Funkcje edukacji w przemianach świadomości społeczności wiejskich • Marek Dziewiecki: Asertywność i empatia a wychowanie • Krystyna Jaroszewska: Prywatne Muzeum Piekarnictwa i Cukiernictwa w Ustce •

III. Doskonalenie nauczycieli

s. 25 i n.

• Danuta Gierczyńska: Kształcenie do nowego systemu edukacyjnego • Bogusława Bykowska, Aurelia Wróblewska: Propozycja oceniania w gimnazjum na przykładzie matematyki • Aleksandra Bielaczyc: Metoda "Prolexia" - nowe narzędzie pomiaru umiejętności czytania • Anna Jońska-Choińska: Ścieżki edukacyjne • Wychowanie fizyczne w zreformowanej szkole. II Sejmik Szkolnej Kultury Fizycznej • Władysława Hanuszewicz: O wychowaniu... (spotkanie szkoleniowe wizytatorów KO i konsultantów placówek doskonalenia nauczycieli realizujących zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Warszawie w dniach 7-8 października 1999r.) • Jan Tyborczyk: Kształcenie ustawiczne a reforma edukacji • Barbara Major-Milewcyk: Przyszłość szkolnictwa zawodowego • Ewa Misiewicz: Odbywa się w ODN... • Maria Pietryka, Elżbieta Pliszka: Dziękujemy gorąco... • Oferta Rady Europy. Seminaria, kursy dla nauczycieli • Uniwersytet Śląski Filia w Cieszynie zaprasza na studia podyplomowe w zakresie edukacji muzycznej • Dolnośląska Szkoła Wyższa Edukacji zaprasza na studia podyplomowe... • CODN proponuje. Program wspierania uczestnictwa nauczycieli i pedagogów w szkoleniach profesjonalnych. •

IV. Olimpiady, konkursy

s. 40 i n.

• Konkurs "Mój las" • Konkurs - Katyń Gólgota Wschodu • Sacrum w Literaturze. IX Ogólnopolski Konkurs Recytatorski • IV Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Biblijnej • Międzynarodowy Konkurs na Bajkę lub Baśń Słowiańską • Ogólnopolskie konkursy plastyczne: XXIV Konkurs Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży Krajobraz Polski. Tradycje - Współczesność - Przyszłość • V Konkurs Cztery Pory Roku na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej • II Konkurs Dziecko i Pies • Ferie na sportowo... • Super Szkoła 2000 • Oferta dla dzieci z domów dziecka • Zielone szkoły w Czechach. Oferta ośrodka Anna w Tvaroznej Lhotcie •

V. Książki i czasopisma

s. 47 i n.

• Recenzja Stanisława Kaczora książki Ewy Przybylskiej "System edukacji dorosłych w Republice Federalnej Niemiec" • Informacja o książce Mariana Frydy "Gochy. Szkice do portretu" • Jan Tyborczyk: Odnotowano w prasie • Przypominamy i zachęcamy do prenumeraty "Informatora Oświatowego" • Edukacja regionalna - wybór materiałów bibliograficznych ze zbiorów PBW. cd. • "Głosa do Trylogii" - książka prof. Władysława Czaplińskiego • Adresy internetowe • Lista prenumeratorów "Informatora Oświatowego" • II Targi Edukacyjne w Łęborku • Dar Polskiego Przedsiębiorstwa Kartograficznego • Dorota Iwanowicz: O przedszkolach i przedszkolakach • Targi książki szkolnej w Warszawie •

Przepisy, zalecenia, wyjaśnienia

Polecamy...

- Ustawa z dnia 4 listopada 1999 r. o zmianie ustawy o kulturze fizycznej (Dz.U. Nr 96, poz 1106).
- Ustawa z dnia 23 grudnia 1999 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 110, poz. 1256)
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 stycznia 2000 r. w sprawie uczczenia 75. Rocznicy śmierci Władysława Stanisława Reymonta (M.P. Nr 1, poz1)..

"W 75. Rocznicę śmierci Władysława Stanisława Reymonta Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, oddając hołd i szacunek wybitnemu Polakowi, wielkiemu pisarzowi, laureatowi literackiej nagrody Nobla – ogłasza rok 2000 Rokiem Reymontowskim."

Rozporządzenia

- Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT). (Dz. U. Nr112, poz 1317).

Przez środki trwałe rozumie się składniki majątku trwałego, mające postać nieruchomości (grunty, budynki i budowle, w tym także będące odrębną własnością lokale), maszyn, urządzeń, środków transportu oraz innych, kompletnych i zdanych do użytku w momencie przyjęcia do używania, przedmiotów, a także inwentarza żywego – o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, przeznaczone na własne potrzeby jednostki lub oddane do używania na podstawie najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze."

- Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 1999 r w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2000 (Dz. U. Nr 112, poz. 1318)

Załączniki nr 1-4 do rozporządzenia stanowią oddzielny załącznik do numeru 112 Dziennika Ustaw z 1999 r..

- Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 grudnia 1999 r. w sprawie udzielenia pomocy na usamodzielnienie wychowankom opuszczającym niektóre placówki opiekuńczo – wychowawcze, resocjalizacyjne, zakłady dla nieletnich oraz rodziny zastępcze (Dz.U. Nr 98, poz. 1147);

Par.2 "Pomoc w usamodzielnieniu przysługuje usamodzielnianemu wychowankowi opuszczającemu rodzinę zastępczą albo następującą placówkę, zwaną dalej "placówką": 1) dom dziecka, 2) rodzinny dom dziecka, 3) specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy, 4) placówkę resocjalizacyjną – młodzieżowy ośrodek wychowawczy, 5) pogotowie opiekuńcze, 6) ognisko wychowawcze, młodzieżowy ośrodek socjoterapii – jeżeli usamodzielniany wychowanek objęty jest opieką całkowitą, 7) zakład dla nieletnich.

Par.3. Pomoc w usamodzielnieniu, w zależności od indywidualnej sytuacji usamodzielnianego wychowanka, polega w szczególności na: 1) pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych przez: a) umożliwienie zamieszkania w mieszkaniu chronionym, nie dłużej niż przez 2 lata, b) całkowite lub częściowe pokrycie wydatków związanych z wynajmem pokoju, nie dłużej niż przez dwa lata, c) ułatwienie pozyskania mieszkania socjalnego z zasobów gminy, d) umożliwienie zamieszkania w bursie lub internacie prowadzonym przez powiat usamodzielnianemu wychowankowi uczącemu się w gimnazjum, szkole ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej – do czasu ukończenia nauki, e) całkowite lub częściowe pokrycie usamodzielnianemu wychowankowi, studiującemu w szkole wyższej i korzystającemu ze świadczeń na podstawie przepisów o szkolnictwie wyższym, wydatków związanych z zakwaterowaniem w domu akademickim lub w innym miejscu – do czasu ukończenia nauki, 2) pomocy w kontynuowaniu nauki lub w znalezieniu pracy przez: a) pomoc usamodzielnianym wychowankom w uzyskaniu świadczeń przysługujących na podstawie odrębnych przepisów w przypadku kontynuowania nauki w gimnazjum, w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej, b) pomoc w uzyskaniu alimentów, c) pomoc w podjęciu zatrudnienia – we współpracy z powiatowym urzędem pracy, 3) planowym współdziałaniu z usamodzielnianym wychowankiem w usamodzielnieniu się, a w szczególności na: a) pracy socjalnej, w tym w realizacji indywidualnego

planu pomocy, zwanego dalej "indywidualnym planem", b) doradztwie i wspieraniu w działaniach, c) poradnictwie w niezbędnym zakresie, a także monitorowaniu procesu usamodzielniania się i integracji ze środowiskiem, d) współdziałaniu i wspieraniu wychowanka w kontaktach z rodziną, 4) przyznaniu specjalnego świadczenia pieniężnego na zagospodarowanie, 5) przyznaniu pomocy rzeczowej (wyprawki), o której mowa w par 1pkt 4."

- **Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1999 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (Dz.U. Nr 1000, poz. 1175).**
- **Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 grudnia 1999 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. Nr 2z 2000 r, poz18);**

Załącznik nr 1: Podstawa programowa wychowania przedszkolnego i dla przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach .

- **Ministra Edukacji narodowej z dnia 7 grudnia 1999 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad i warunków udzielania i cofania zezwolenia na założenie szkoły publicznej przez osobę prawną lub fizyczną (Dz.U. Nr 2 z 2000 r., poz. 19).**
- **Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 grudnia 1999 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowego statutu publicznej sześcioletniej szkoły podstawowej i publicznego gimnazjum (Dz.U. Nr 2 z 2000 r., poz. 20).**

Uwaga! Rozporządzenie otrzymuje brzmienie: "w sprawie ramowych statutów publicznej sześcioletniej szkoły podstawowej, publicznego gimnazjum oraz publicznego przedszkola."

Załącznik nr 3: Ramowy statut publicznego przedszkola.

- **Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 grudnia 1999 r. w sprawie zasad podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 111, poz 1284).**

Załącznik: Algorytm podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

Nowe zasady finansowania kosztów kształcenia

W Dzienniku Ustaw nr 111 ukazało się rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. Rozporządzenie stanowi o nowych zasadach wyliczania subwencji na zadania szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadpodstawowych. Załącznik do rozporządzenia stanowi nowy algorytm, według którego wylicza się subwencje. Rozporządzenie weszło w życie 1 stycznia 2000 roku

Podstawą podziału i ustalenia kwot subwencji jest liczba uczniów, uczęszczających do szkół prowadzonych, lub dotowanych, przez samorządy. W ten sposób realizuje się zasada „pieniądz idzie za uczniem” i wchodzi w życie finansowy standard subwencji A. W roku 2000 finansowy standard subwencji A wynosi 1929 zł.

W subwencji uwzględnia się także zróżnicowanie typów i rodzajów szkół. Zgodnie z nowym algorytmem to zróżnicowanie określa 14 wag (P1-P14) dla szkolnych zadań oświatowych oraz 7 wag (P15-P21) dla pozaszkolnych zadań oświatowych. Przy wyliczaniu subwencji, kwoty odpowiadające każdej z wag dodaje się do standardu A. Na przykład :

- uczeń publicznej szkoły zawodowej na terenach wiejskich otrzymuje dodatkowo wagę 0,33 (P1) oraz wagę 0,15 (P8); w subwencji zatem liczy się go jako 1,48 ucznia
- uczeń klasy integracyjnej dowożony do szkoły otrzymuje dodatkowo wagę 3 (P5) oraz wagę 0,3 (P7), a więc w subwencji liczony jest jako 4,3 ucznia.

Zmiana, którą przyniosło rozporządzenie poprawi sytuację powiatów, gdyż otrzymają więcej pieniędzy dla szkół ponadpodstawowych. Do tej pory gminy otrzymywały więcej na jednego ucznia w szkole podstawowej, niż powiaty na jednego licealistę, zaś różnice w finansowaniu różnych typów szkół zawodowych były kilkakrotne.

Nowym elementem jest też normatywne (standard C) potraktowanie finansowania zadań pozaszkolnych w ramach subwencji dla: placówek wychowania przedszkolnego, poradni psychologiczno-pedagogicznych, internatów i burs, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, wsparcie metodyczne dla nauczycieli. Zróżnicowanie tych placówek także określa 7 wag (P15 do P 21)

Strona Domowa MEN

Rzeczoznawcy podręczników szkolnych do kształcenia ogólnego

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 1999 r. w sprawie warunków i trybu dopuszczania do użytku szkolnego programów nauczania i podręczników (Dz. U. nr 14, poz. 130), recenzje w zakresie podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego opracowują rzeczoznawcy wpisani, z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych, na listę rzeczoznawców ustaloną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Jedna recenzja (z wyjątkiem dotyczącej poprawności językowej książki) może być opracowana przez rzeczoznawcę spoza listy MEN. Wówczas wnioskodawca musi uzasadnić swój wybór. Do opiniowania wszystkich podręczników pod względem poprawności językowej upoważnieni są rzeczoznawcy-poloniści.

Lista rzeczoznawców jest „otwarta”, tzn. mogą być do niej dopisywane nowe osoby i z niej skreślane te, które rezygnują na własną prośbę lub nie spełniają oczekiwań MEN. Rzeczoznawcami mogą być osoby posiadające wyższe wykształcenie oraz dorobek naukowy lub dydaktyczny, zarekomendowane w szczególności przez placówki doskonalenia nauczycieli, towarzystwa naukowe lub instytucje naukowe, w tym szkoły wyższe, jednostki badawczo-rozwojowe, placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk.

Kandydat na rzeczoznawcę MEN jest zobowiązany do przedstawienia poniżej podanych informacji i przekazania ich wraz z rekomendacją do Departamentu Kształcenia i Wychowania MEN (Al. Szucha 25, 00-918 Warszawa). MEN zastrzega sobie prawo do nieudzielania wyjaśnień kandydatom, którzy nie zostaną wpisani na listę i tym samym nie będą upoważnieni do kwalifikowania podręczników do użytku szkolnego.

Dodatkowych informacji udziela: **Danuta Mieszkowska** - Departament Kształcenia i Wychowania MEN, tel. 628-04-61, wew. 337.

Lista rzeczoznawców zamieszczona jest na stronie internetowej MEN: www.men.waw.pl

Kandydat na rzeczoznawcę podręczników szkolnych

ANKIETA

(prosimy o przedstawienie informacji w poniżej podanym porządku)

1. Imię i nazwisko.
2. Nazwa i rok ukończenia szkoły wyższej.
3. Specjalizacja.
4. Stopień lub tytuł naukowy. *
5. Krótki opis przebiegu pracy zawodowej.
6. Opis osiągnięć na rzecz oświaty.

7. Oświadczenie o zapoznaniu się z podstawą programową kształcenia i rozporządzeniem MEN w sprawie warunków i trybu dopuszczania programów nauczania i podręczników do użytku szkolnego (Dz.U. nr 14 z 1999 r. lub strony internetowe MEN).
8. Zgoda na pełnienie funkcji rzeczoznawcy podręczników szkolnych.
9. Zgoda na publikowanie danych w związku z ustawą o ochronie danych osobowych.
10. Miejsce pracy, adres, telefon.
11. Adres do korespondencji, telefon.
12. Własnoręczny podpis.

W załączeniu rekomendacja (tu: nazwa instytucji rekomendującej).

* Prosimy o odróżnianie tytułu naukowego „profesor” od stanowiska etatowego „ profesor” - to pytanie dotyczy tytułu.

Co z uczniami klasy ósmej, którzy nie otrzymają promocji ?

Otrzymujemy listy z pytaniami - co będzie z uczniami klas ósmych szkoły podstawowej, którzy nie otrzymają promocji. Wyjaśniamy - staną się uczniami II klasy gimnazjum. Problem ten rozstrzyga ustawa „Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego”. Ustawa z dnia 8 stycznia 1999 r.

Art. 5. ust.2 tej ustawy mówi: „Uczniowie klas ósmych, którzy w roku szkolnym 1999/2000 nie otrzymali promocji, stają się uczniami klasy drugiej gimnazjum.”

Nowe druki w nowym rozporządzeniu

W związku z pytaniami o arkusze ocen dla klas, które realizują reformę, Ministerstwo Edukacji Narodowej informuje, że kończą się prace nad rozporządzeniem w sprawie nowych druków szkolnych. Rozporządzenie - w formie załączników - będzie zawierać wszystkie druki zmienione ze względu na:

- utworzenie nowych typów szkół,
- zmiany w ocenianiu, klasyfikowaniu i promowaniu; nową skalę ocen, datę (20..., zamiast 19..).

W klasach zreformowanych, zgodnie z nowymi przepisami, nie ma obowiązku wpisywania klasyfikacji śródrocznej do arkusza ocen.

Informacje ze Strony Domowej MEN

Poszukiwania rozwiązań

Kształcenie młodocianych pracowników

W dniu 25 listopada 1999r. Zespół Roboczy ds. Reformy Kształcenia Zawodowego przy Ministrze Edukacji Narodowej spotkał się w Zakładzie Doskonalenia Zawodowego w Warszawie. Członkowie Zespołu przy okazji zapoznali się z dorobkiem oświatowym Zakładu, który rocznie kształci ok. 28 tys. osób w różnych formach szkolnych i pozaszkolnych oraz obejrzeni jego bazę dydaktyczną. Tematyka posiedzenia dotyczyła **kształcenia praktycznego ze szczególnym uwzględnieniem problematyki młodocianych pracowników**. Przewodniczył **Wojciech Książek** - podsekretarz stanu w MEN oraz **Ryszard Szubański** - wicedyrektor Departamentu Kształcenia i Wychowania MEN.

Problemy kształcenia młodocianych:

- Kształcenie młodocianych pracowników u pracodawcy i w systemie szkolnym realizowane w okresie przejściowym i w nowym ustroju szkolnym z uwzględnieniem proponowanych zmian legislacyjnych,
- Zadania i oczekiwania pracodawców w tworzeniu systemu kształcenia młodocianych,
- Organizacja kształcenia młodocianych w strukturach Ochotniczych Hufców Pracy,
- Kształcenie w zawodach unikatowych, regionalnych nie objętych klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego,
- Nadzór nad realizacją kształcenia młodocianych u pracodawcy,
- System kształcenia i doskonalenia pracodawców - instruktorów praktycznej nauki zawodu.

Propozycje legislacyjne MEN dotyczą, m.in.:

- Umożliwienia osobom nie posiadającym tytułu mistrza w zawodzie, a legitymującym się odpowiednim wykształceniem na poziomie wyższym i średnim i wieloletnim stażem pracy w zawodzie, kształcenie praktyczne uczniów i młodocianych - chodzi tu przede wszystkim o zawody, których w świetle ustawy o rzemiośle nie zalicza się do zawodów rzemieślniczych, jak np. sprzedawca.

- Podwyższenia dodatków i premii dla pracowników zakładów pracy pełniących funkcje opiekunów (kierowników) praktyk zawodowych.
- Umocowania prawnego ośrodków dokształcania zawodowego, w których realizowane jest dokształcanie młodocianych pracowników w zakresie teoretycznych przedmiotów zawodowych. Ośrodki te zostaną wprowadzone do systemu jako placówki oświatowo-wychowawcze wraz z uregulowaniem ich statusu, zakresu działania i zasad finansowania.
- Określenia zasad przeprowadzania egzaminów z nauki zawodu i z przygotowania zawodowego dla dotychczasowych typów szkół w okresie do roku szkolnego 2005/2006.
- Wprowadzenie na okres przejściowy - 2 lata - przepisu umożliwiającego młodzieży, która ukończyła 15 lat życia i co najmniej VI klasę szkoły podstawowej oraz zawarła umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, kontynuowania nauki w gimnazjum dla dorosłych. W tym zakresie przygotowana jest nowelizacja rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 1999r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do publicznych przedszkoli i szkół oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych.

Ponadto Ministerstwo Edukacji Narodowej zgłosiło do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej propozycję nowelizacji ustawy - Kodeks pracy - dział dziewiąty - Zatrudnianie młodocianych (ze względu na obowiązek szkolny zatrudnianie młodocianych przesunięte powinno być do czasu ukończenia gimnazjum, z zachowaniem w okresie przejściowym możliwości zatrudniania młodocianych absolwentów 8-letnich szkół podstawowych). Przewidziana jest również nowelizacja rozporządzenia wynikającego z Kodeksu pracy w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania.

Członkowie Zespołu, wśród których są przedstawiciele pracodawców (rzemiosła, budownictwa), podkreślali w dyskusji potrzebę stworzenia jednolitego systemu prawno-organizacyjnego kształcenia pracowników młodocianych, tak aby wszystkie strony uczestniczące w organizacji i prowadzeniu tego kształcenia mogły współdziałać. Obecnie część przepisów prawnych regulujących przygotowanie zawodowe młodocianych jest niekorzystna zarówno dla pracodawcy jak i samego młodocianego, np. wymagania ZUS odnośnie wyrejestrowania przez pracodawcę

i ponownej rejestracji uczniów przy przechodzeniu do następnej klasy lub ograniczenia możliwości dokończenia nauki zawodu u innego pracodawcy, w przypadku gdy ukończył 18 lat.

Zwracano uwagę, że wskazane byłoby objęcie pracodawców będących osobami prawnymi systemem ulg podatkowych z tytułu przygotowania zawodowego młodocianych pracowników. Obecnie ulgi takie przewidziane są tylko dla pracodawców - osób fizycznych. Osoby prawne, np. spółki z o.o. często jako większe firmy, dysponują lepszym wyposażeniem technicznym, nowoczesnymi technologiami i szerszym zakresem produkcji lub usług, co byłoby korzystne dla kształtowania umiejętności zawodowych młodocianych. Jednakże brak powyższych ulg sprawia, że osoby prawne nie są zainteresowane zatrudnianiem młodocianych w celu nauki zawodu.

Przedstawiciele Zakładów Doskonalenia Zawodowego wyrażali obawę, że zmiana przepisów w sprawie podatku VAT, powodująca likwidację ulgi podatkowej z tytułu VAT od działalności warsztatów szkoleniowych zakładów doskonalenia zawodowego, spowoduje zagrożenie ich funkcjonowania. Poruszono również problem właściwego nadzoru nad realizacją kształcenia młodocianego u pracodawcy sugerując, że w tej kwestii pewne uprawnienia formalne powinny posiadać również stowarzyszenia i związki pracodawców. Obecnie często się zdarza, że pracodawcy nie przestrzegają przepisów wymagając ze strony pracownika młodocianego, np. pracy w porze nocnej, opłaty za zawarcie umowy o pracę lub opłaty za egzamin z nauki zawodu składany w pierwszym terminie. Omawiając udział Ochołniczych Hufców Pracy w kształceniu młodocianych niedostosowanych społecznie podkreślano, że należy odstąpić od możliwości skracania okresu nauczania dla tej młodzieży.

Z opracowania Zofii Stypińskiej - DKiW, Wydział Edukacji dla Rynku Pracy

oraz rolniczych centrów kształcenia ustawicznego z całej Polski, przedstawiciele Zespołu do spraw Reformy Kształcenia Zawodowego przy Ministrze Edukacji Narodowej.

W trakcie seminarium zapoznano uczestników z funkcjonowaniem Polskiej Centrali Firm Symulacyjnych oraz pracowni symulacyjnych w kształceniu praktycznym, tematyką edukacji niestacjonarnej i kształcenia modułowego. Wskazano na możliwości wykorzystania tych technik w kształceniu dorosłych.

Praca w grupach roboczych koncentrowała się na następujących zagadnieniach:

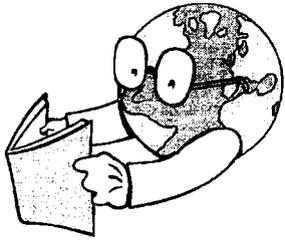
1. Kształcenie ustawiczne w reformie,
2. Zasady akredytacji placówek przeprowadzających egzaminy /*eksternistyczne, zawodowe, na tytuły kwalifikacyjne*/
3. Doskonalenie nauczycieli szkół dla dorosłych,
4. Poradnictwo zawodowe w centrach kształcenia ustawicznego,
5. Pracownia symulacyjna w kształceniu, doksztalceniu i doskonaleniu w tym realizowanie praktycznej nauki zawodu przez słuchaczy szkół dla dorosłych. Status Polskiej Centrali Firm Symulacyjnych,
6. Finansowanie kształcenia ustawicznego dorosłych w tym ich prowadzenie przez jednostki samorządu terytorialnego,
7. Ustawa o kształceniu dorosłych,
8. Kształcenie na odległość.

Zdaniem uczestników celowe jest przede wszystkim powstanie ustawy o edukacji dorosłych. Powinna ona określić cele i zadania edukacji dorosłych, formy kształcenia, instytucje kształcące, sposoby finansowania itd. Centra kształcenia ustawicznego znalazłyby w tym układzie właściwe miejsce dla prowadzonej przez siebie działalności, a kształcenie ustawiczne uzyskało odpowiednią rangę w systemie oświaty. Stwierdzono, że stanowiska wypracowane odnośnie poszczególnych punktów są zarazem punktem odniesienia dla usytuowania problematyki kształcenia ustawicznego w reformie.

- Akredytacja placówki powinna być uzgadniana z właściwym kuratorium oświaty, a zasady przeprowadzania egzaminów powinny określać regulaminy ramowe.
- Doskonalenie nauczycieli szkół dla dorosłych zapisane jest w obowiązującym rozporządzeniu MEN o centrach kształcenia ustawicznego, wobec powyższego powinny one mieć możliwość występowania z ofertą w tym zakresie w oparciu o potrzeby regionu wskazane przez kuratora oświaty. Finansowanie powinno być dokonywane ze środków budżetowych ze względu na poziom wynagrodzeń nauczycieli.
- Należy dążyć do zrealizowania zapisów rozporządzenia o centrach kształcenia ustawicznego, które stwarzają możliwość zatrudniania doradców zawodowych.

Kształcenie ustawiczne

W dniach 9 - 10 grudnia 1999 r. w Zespole Szkół Rolniczych w Miętnej odbyło się seminarium dla dyrektorów centrów kształcenia ustawicznego, zorganizowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Seminarium poświęcone było zagadnieniom związanym z miejscem kształcenia ustawicznego w reformowanym systemie edukacji. Wzięło w nim udział 121 osób w tym: **Wojciech Książek** - podsekretarz Stanu w MEN, **Ryszard Szubański** - wicedyrektor i inni pracownicy Departamentu Kształcenia i Wychowania w MEN, starosta garwoliński i przedstawiciele stowarzyszeń oświatowych, dyrektorzy centrów kształcenia ustawicznego

Informacje, opinie, propozycje

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Al. Szucha 25, 00-918 Warszawa, tel. (22) 622 37 12,
(22) 629 25 74, (22) 628 04 61 w. 491, fax (22) 622 37 10

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji jest fundacją Skarbu Państwa. Fundacja jest zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla miasta stołecznego Warszawy, Wydział XVI (Sygn. Akt XVI NS Rej. F 1647/93). Akt rejestracji był dokonany w dn. 11.10.1993 r. Fundacja działa na podstawie statutu oraz ustawy o fundacjach z dn. 6.04.1984 r. Fundacja ma siedzibę w Gmachu Ministerstwa Edukacji Narodowej przy Al. Szucha 25 w Warszawie (nr kodu pocztowego 00 -- 918).

Głównym celem Fundacji jest szeroko pojmowane wspieranie działań na rzecz reformy i rozwoju systemu edukacji w Polsce. Fundacja realizuje swój cel statutowy poprzez:

1. Obsługę programów pomocy zagranicznej.
2. Wspieranie prac analitycznych i studialnych wspomagających projektowaną reformę edukacji, w ramach realizowanych programów.
3. Programowanie współpracy polskich placówek edukacyjnych z ośrodkami zagranicznymi.
4. Podejmowanie coraz szerzej współpracy z polskimi i zagranicznymi instytucjami i organizacjami edukacyjnymi

Działania Fundacji zapewniające liczne uczestnictwo pracowników szkół i uczelni w programach pomocowych mających na celu podnoszenie jakości kształcenia tworzą sprzyjający grunt do reformowania i rozwoju systemu edukacji w Polsce. Programy te uwzględniają szereg inicjatyw Unii Europejskiej, wśród których priorytetowe znaczenie mają: • zwiększenie inwestycji w zasoby ludzkie, • zwalczanie podziałów i nierówności społecznych, • wspieranie dążeń do zdobywania wiedzy, • promowanie współpracy prowadzącej do podwyższania jakości usług edukacyjnych, • promowanie kształcenia w trakcie całego życia człowieka.

Programy te wspierają projektowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej zamierzenia reformy, a w szczególności wspierają dążenia do: • upowszechnienia kształcenia na poziomie średnim i wyższym • wyrównywania szans edukacyjnych • zintegrowania głównych aspektów kształcenia: wiedzy, umiejętności i rozwoju osobowego uczącego się na wszystkich szczeblach edukacyjnych • opracowania systemu i procedur oceniania osiągnięć uczniów oraz egzaminów umożliwiających porównywalność świadectw • wzrostu kwalifikacji zawodowych nauczycieli oraz opracowania nowego systemu awansu zawodowego i płacowego nauczycieli • poszerzenia współpracy szkoły ze środowiskiem rodzinnym uczniów oraz społecznością lokalną • upowszechniania edukacyjnych programów z zakresu profilaktyki i opieki nad dzieckiem • wzrostu kwalifikacji zawodowych i kompetencji pracowników nadzoru pedagogicznego • oraz organu prowadzącego szkoły i placówki oświatowe • poszerzenia autonomii szkół • opracowania nowych zasad gospodarki finansowej szkół i placówek oświatowych - algorytmów finansowania - zintegrowanych z postępującą decentralizacją w zarządzaniu oświatą.

W założeniach wyjściowych reformy systemu edukacji - w części dotyczącej wychowania i kształcenia - wyeksponowano podmiotowość uczącego się w procesie edukacji, prorozwojowe, zintegrowane i nowoczesne podejście do kształcenia - przyjęto jako jeden z ważnych celów kształcenia wyposażenie absolwentów polskich szkół w znajomość przynajmniej jednego języka obcego oraz umiejętność posługiwania się komputerem.

Programy pomocowe umożliwiające współpracę międzynarodową licznym podmiotom polskiego systemu edukacji - na wszystkich jego szczeblach - stwarzają szansę na poznawanie i przyjmowanie coraz bardziej elastycznych i innowacyjnych podejść w obszarze edukacji, a więc stwarzają szansę na poszerzenie doświadczeń, które przyczyniają się do kreowania zmian.

Rozległość działań Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji na rzecz reformy i rozwoju systemu edukacji w Polsce ukazują stosunkowo liczne obszary tematyczne i zakresy obsługiwanych programów oraz dane liczbowe dokumentujące dotychczasowe przedsięwzięcia podjęte przez Fundację w ramach obsługi programów edukacyjnych Unii Europejskiej.

Program TEMPUS - od początku realizacji programu w 1990 roku, zaakceptowano i sfinansowano: 515 Wspólnych Projektów Europejskich, 3082 Stypendia Indywidualne, 151 Projektów z zakresu Działań Uzupełniających (służących wspieraniu reform instytucjonalnych na poziomie wydziałów i uczelni oraz rozwojowi polityki edukacyjnej). Liczne projekty programu TEMPUS, realizowane przez wyższe uczelnie zgodnie z określonymi corocznie priorytetami, wspomagają reformę szkolnictwa wyższego, m.in. poprzez wprowadzanie dwustopniowego systemu studiów, uruchamianie studiów licencjackich i inżynierskich, wprowadzanie systemów oceny jakości kształcenia. Program TEMPUS wspomaga także przemiany instytucjonalne uczelni, przyczynia się do zmian w polityce kadrowej, ma swój znaczący udział w modernizacji bazy sprzętowej uczelni. Promując i rozwijając współpracę

międzynarodową w sektorze szkolnictwa wyższego program ten ułatwił polskim uczelniom włączenie się i funkcjonowanie w europejskich strukturach współpracy międzyuczelnianej.

W wyniku prowadzonych prac analitycznych powstało opracowanie pt. „Strategic context of the 1998/99 - 1999/2000 TEMPUS priorities”, obejmujące przegląd dotychczasowych efektów Wspólnych Projektów Europejskich w kontekście założeń reformy szkolnictwa wyższego w Polsce, w kontekście zapisu Art.76 Układu Europejskiego oraz określonych wymogów prowadzenia regularnych programów Unii Europejskiej. Poza tym przygotowano i opublikowano opracowanie pt. „TEMPUS in Poland. Impact study”, prezentujące rezultaty programu TEMPUS na proces reformowania szkolnictwa wyższego w Polsce.

Adres: Al. Szucha 25, 00-918 Warszawa, Tel./fax: (0)22/628 40 49, 629 24 83; e-mail: tempus@kaloipe.men.waw.pl

Program TERM - podstawowym celem programu TERM było wsparcie Ministerstwa Edukacji Narodowej w pracach nad przygotowaniem reformy edukacji, szczególnie w dziedzinie zarządzania oświatą. W realizacji programu uczestniczyło ponad 3000 pracowników zatrudnionych w sektorze edukacji: zorganizowano wiele aktywnych form doskonalenia zawodowego - w tym kursy języków obcych dla blisko 1800 osób; przygotowano kadre - 160 edukatorów, którzy zdobyli kwalifikacje do prowadzenia szkoleń w zakresie doskonalenia umiejętności zarządzania oświatą; szkoleni byli specjaliści z dziedziny ewaluacji.

W trakcie realizacji programu TERM stworzone zostały podstawy do funkcjonowania ogólnopolskiego systemu informacji z dziedziny edukacji; 79 instytucji zarządzających oświatą zostało wyposażonych w nowoczesny sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem; opracowano ponad 30 zestawów materiałów dydaktycznych oraz 20 ekspertyz; stworzono sieć stowarzyszeń zawodowych dla kadry zarządzającej oświatą; opracowano projekty dotyczące: kształcenia zawodowego, systemu oceniania i egzaminów państwowych w związku z tzw. Nową Maturą, standardów początkowego kształcenia nauczycieli, a także projekty finansowania szkół.

Dzięki współpracy międzynarodowej program TERM umożliwił także stosunkowo licznej grupie pracowników resortu edukacji doskonalenie umiejętności zawodowych w zakresie zarządzania oświatą, poprzez wymianę doświadczeń oraz poznawanie strategii i mechanizmów zarządzania oświatą w krajach Unii Europejskiej.

Program SMART - dotychczasowa realizacja programu SMART, będącego kontynuacją programu TERM, przyczyniła się do:

- opracowania założeń systemu akredytacji kolegów nauczycielskich,
- przygotowania zasad tworzenia programów nauczania,

- powstawania nowych instytucji edukacyjnych: Agencji Diagnozowania Osiągnięć, Krajowego Ośrodka Egzaminacyjnego oraz Regionalnych Ośrodków Egzaminacyjnych,
- prowadzenia prac analityczno-badawczych dotyczących: systemów poradnictwa zawodowego, struktury wynagrodzeń nauczycieli, algorytmów finansowania szkół
- prowadzenia prac nad stworzeniem oprogramowania służącego do zbierania, opracowywania i monitorowania egzaminacyjnych danych statystycznych.

W trakcie realizacji programu SMART blisko 350 pracowników resortu edukacji zostało przeszkolonych przez krajowych i zagranicznych ekspertów w zakresie: prowadzenia egzaminów i oceniania, zasad tworzenia programów nauczania oraz systemów zapewniania jakości kształcenia; 154 osoby uczestniczyły w intensywnych kursach językowych; 234 osoby uczestniczyły w wizytach studyjnych w krajach Unii Europejskiej, mając możliwość poznawania systemów edukacyjnych innych krajów europejskich.

Program SMART, będący kontynuacją i rozwinięciem wybranych aspektów programu TERM, stanowi znaczące wsparcie działań na rzecz reformy i rozwoju systemu edukacji w Polsce, szczególnie w zakresie kształtowania polityki edukacyjnej, rozwoju systemu oceniania, modernizacji programów nauczania oraz podnoszenia jakości kształcenia nauczycieli.

Program SOCRATES - podstawowym celem programu SOCRATES jest doskonalenie jakości kształcenia młodzieży i dorosłych poprzez współpracę międzynarodową - wymianę informacji i doświadczeń w dziedzinie edukacji na wszystkich szczeblach kształcenia. Promując europejski wymiar kształcenia, program ten ma także na celu rozwinięcie poczucia jedności w Europie oraz wspomaganie procesów przystosowywania się do nowych warunków społeczno-ekonomicznych w perspektywie zjednoczonej Europy. Rozległe działania przygotowawcze prowadzone przez Fundację umożliwiły przejście do fazy realizacji programu, według głównych założeń i specyfiki poszczególnych komponentów.

Zgodnie z projektowanym kierunkiem przemian w polskim systemie edukacji, a także zgodnie z fundamentalnym celem programu SOCRATES - kreowaniem europejskiego wymiaru w nauczaniu, powiększaniem kręgu osobistych doświadczeń o wiedzę na temat innych krajów Europy, rozwijaniem poczucia jedności z Europą oraz wspomaganie procesów przystosowywania się do nowych warunków społecznych i ekonomicznych w perspektywie nowej zjednoczonej Europy, dalsze działania Fundacji mające na celu rozpowszechnianie możliwości współpracy międzynarodowej w dziedzinie edukacji w ramach programu SOCRATES, stawać się mogą coraz bardziej znaczącym i zauważalnym stymulatorem zmian w zakresie polepszania jakości i adekwatności kształcenia dzieci, młodzieży i dorosłych w Polsce w szkołach i uczelniach.

Program MŁODZIEŻ DLA EUROPY – program ten jest bezpośrednim wsparciem dla projektowanej reformy systemu profilaktyki i opieki, szczególnie w części dotyczącej poszerzania ofert w zakresie profilaktyki, kreowania polityki dotyczącej młodych ludzi, podnoszenia poziomu uczestnictwa lokalnych społeczności w działaniach, które poprawiają sytuację młodzieży.

Przyjęty kierunek reformy systemu profilaktyki łączy się bowiem m.in. ze wspieraniem inicjatyw organizacji młodzieżowych, wspieraniem międzyszkolnej samorządności młodzieży i jej udziałem w demokracji lokalnej.

„MŁODZIEŻ DLA EUROPY” jest inicjatywą Unii Europejskiej, która – w skali całego kontynentu, a tym samym i w Polsce – zwrócona jest ku przyszłości.

Wymiana odbywać się będzie na terenie państw członkowskich, na podstawie wspólnie przygotowanych i realizowanych przez młodzież projektów. Dzięki nim będą mogli nawiązać nowe kontakty, lepiej poznać język, realia społeczne i kulturowe krajów, z których pochodzą, a także siebie nawzajem. Dużą uwagę przykładac się będzie do wszelkich działań podejmowanych przez młodzież (szczególnie z małych, lokalnych grup), która dotychczas nie brała udziału w Programach europejskich.

Wsparcie finansowe Wspólnoty Europejskiej w coraz większym stopniu będzie się koncentrować na wielostronnej wymianie młodzieży. Natomiast fundusze na projekty dwustronne przyznawane będą wyłącznie w szczególnych, indywidualnych przypadkach (np. projekty angażujące młodzież defaworyzowaną).

Akcja 1.2. Wymiana młodzieży spoza Unii Europejskiej.

Wspólnota Europejska będzie wspierać projekty wymiany młodzieży zamieszkującej państwa członkowskie, a także spoza Unii Europejskiej. Uczestniczyć w nich mogą osoby w wieku 15-25 lat. Wymiana odbywać się będzie na terenie Unii, na podstawie wspólnie przygotowanych przez młodzież projektów, z co najmniej dwóch państw członkowskich.

Szczególną uwagę przykładac się będzie do projektów, poprzez które młodzież będzie mogła nawiązywać nowe kontakty lepiej poznawać język, realia społeczne i kulturowe, krajów z których pochodzą. Dzięki realizowanym projektom młodzież z krajów nie należących do Unii będzie mogła przenieść zdobyte w trakcie realizacji projektu doświadczenia do macierzystej organizacji.

Akcja 2 - Wolontariat Europejski

W ramach tej Akcji uczestniczyć może młodzież z Unii Europejskiej w wieku 18-25 lat. Poprzez realizację projektów młodzi ludzie mają możliwość podjęcia pracy jako wolontariusze w krajach członkowskich, a także tych nie należących do Wspólnoty. Osoby realizujące projekt wraz z instytucjami wysyłającymi i przyjmującymi muszą wyraźnie określić cele, zadania i formy jego realizacji. Ważnym elementem tych działań powinno być zdobycie umiejętności potrzebnych w życiu społecznym, które przydatne będą również po powrocie do kraju. Młodzi ludzie powinni angażować się w życie społeczności będącej gospodarzem i pracować nieodpłatnie na jej rzecz. Projekty mogą być realizowane wyłącznie przez instytucje „nonprofit” (nie nastawione na zysk).

Organizatorzy zapewniają wolontariuszom pełne wyżywienie, mieszkanie, odpowiednie ubezpieczenia oraz kieszonkowe. Projekty mogą trwać maksymalnie 12 miesięcy.

Komisja Europejska będzie wydawać zaświadczenia wolontariuszom o uczestnictwie w Wolontariacie Europejskim oraz o zdobytych doświadczeniach i umiejętnościach.

Narodowa Agencja Programu „Młodzież dla Europy”

„Idea Programu „Młodzież dla Europy” jest wpojenie wartości płynących z tolerancji i demokracji. Poprzez ten Program Unia Europejska umożliwia wszystkim młodym ludziom uczestnictwo w procesie budowania Europy.” W Polsce Program realizowany jest przez Narodową Agencję, która jest częścią Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji.

**Nie płaczcie, że minęło,
Lecz cieszcie się, że było.**

Kolejna edycja programu pod nazwą „Młodzież” rozpocznie się już niebawem, a mianowicie:

W krajach Unii Europejskiej w marcu 2000 r.

W krajach stowarzyszonych w lipcu 2000 r.

Adres: Narodowa Agencja Programu „Młodzież dla Europy”
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, 00-918 Warszawa, al. Szucha 25
Tel: 0-22 622-37-06, 629-76-13, Fax: 0-22 622-37-08, 629-63-59; e-mail: yfe@men.waw.pl

Krótki opis programu „Młodzież”

Akcja 1 - Młodzież dla Europy

Akcja 1.1. Wymiana młodzieży z państw Unii Europejskiej.

Wspólnota Europejska będzie wspierać projekty wymiany młodzieży, zamieszkującej państwa członkowskie Unii Europejskiej. Uczestniczyć w nich mogą osoby w wieku 15-25 lat.

